PLAN DE CONVIVENCIA

IES VIÓS

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

ÍNDICE

1) MARCO LEGAL.

2) DIAGNÓSTICO PREVIO DA SITUACIÓN:

2.1 Características do centro e da súa contorna.

2.2 Aspectos da xestión e organización do centro que inflúen na convivencia.

2.3 Estado das relacións e da participación na vida do centro por parte de:

2.3.1Profesorado

2.3.2 Alumnado

2.3.3 Familias

2.3.4 Persoal de administración e servizos

2.3.5 Institucións e entidades da contorna

2.4 Conflitividade detectada no centro: tipo e porcentaxe de conflitos por sectores.

(**NOTA IMPORTANTE SOBRE ESTE PUNTO**.- A información e os datos recollidos neste apartado son os referidos a unha análise realizada fai xa uns cursos. Dada a situación actual, considérase máis prioritario avanzar na elaboración deste Plan de Convivencia e polo tanto pospoñer a realización dun estudo máis actualizado sobre a situación neste eido para o vindeiro curso. De tódolos xeitos consideramos que a situación actual resulta moi similar á observada naquel momento).

2.5 Actuacións desenvolvidas no ámbito da convivencia e efectividade destas.

3) OBXECTIVOS ESPECÍFICOS DO PLAN DE CONVIVENCIA.

4) ACTUACIÓNS, MEDIDAS OU PROGRAMAS DESTINADOS A FAVORECER A CONVIVENCIA:

4.1 Actuacións organizativas, curriculares e de coordinación:

4.1.1 Organización do centro e da aula

4.1.2 Coordinación das actuacións docentes

4.1.3 Programación e desenvolvemento do currículo

4.1.4 Estratexias metodolóxicas

4.1.5 Avaliación do progreso do alumnado e da práctica docente

4.1.6 Actividades complementarias e extraescolares

4.2 Actuacións dirixidas a garantir a participación da comunidade educativa.

4.3 Actuacións dirixidas á prevención de condutas contrarias ás normas de convivencia:

4.3.1 Programas no eido da convivencia

4.3.2 Difusión de normas

4.3.3 Accións de sensibilización

4.3.4 Protocolos de detección temperá

4.4 Protocolo para a prevención, detección e tratamento do acoso escolar:

4.4.1 Campañas de sensibilización

4.4.2 Canles que lles faciliten ás vítimas a exteriorización da situación de acoso

4.4.3 Medidas de actuación en caso de detección de situacións de acoso

4.5 Medidas ou programas específicos para promover a convivencia no centro, que fomenten o diálogo, a corresponsabilidade e a cultura de paz.

5)CONCRECIÓN, EN CADA UNHA DAS ACTUACIÓNS, DAS MEDIDAS OU DOS PROGRAMAS, DAS PERSOAS OU DOS ÓRGANOS RESPONSABLES, DAS PERSOAS DESTINATARIAS E DOS PROCEDEMENTOS QUE SE VAN SEGUIR PARA O SEU DESENVOLVEMENTO E EXECUCIÓN.

6) NORMAS DE CONVIVENCIA DO CENTRO:

6.1 Dereitos e deberes dos diferentes membros da comunidade educativa.

6.2 Protocolo que contribúa á detección do incumprimento das normas.

6.3 Normas de organización e funcionamento do IES de Viós

(DOCUMENTO EN FASE DE REVISIÓN E ACTUALIZACIÓN).

6.4 Condutas contrarias á convivencia, medidas correctoras e responsables das actuacións.

7) NORMAS ESPECÍFICAS SOBRE A COMISIÓN DE CONVIVENCIA DO CENTRO:

7.1 Funcionamento.

7.2 Composición.

7.3 Periodicidade das reunións.

7.4 Plan de actuación.

8) AULA DE CONVIVENCIA INCLUSIVA.

9) AULA DE ATENCIÓN EDUCATIVA E CONVIVENCIA.

10) MECANISMOS DE COORDINACIÓN E COLABORACIÓN:

10.1 Dentro do centro.

10.2 Coas familias.

10.3 Con outros centros educativos.

10.4 Con organismos da contorna.

11) DIFUSIÓN DO PLAN DE CONVIVENCIA.

12) PROCESOS DE SEGUIMENTO, AVALIACIÓN E MELLORA DO PLAN DE CONVIVENCIA.

13) APROBACIÓN DO PLAN DE CONVIVENCIA.

14) ANEXOS:

Anexo I: Normas de Organización e Funcionamento (NOF) do IES de Viós

(Actualmente en proceso de revisión e actualización)

Anexo II: Procedemento corrector de condutas leves contrarias á convivencia.

1) MARCO LEGAL.

-DECRETO 8/2015, do 8 de xaneiro, polo que se desenvolve a Lei 4/2011, do 30 de xuño, de convivencia e participación da comunidade educativa en materia de convivencia escolar.

-LEI 4/2011, do 30 de xuño, de convivencia e participación da comunidade educativa.

2) DIAGNÓSTICO PREVIO DA SITUACIÓN.

2.1 Características do centro e da súa contorna.

Polas súas características xeográficas e sociais, o IES de VIÓS pode incluírse na categoría de centro de carácter rural, é dicir, situado nunha parroquia pouco poboada, pertencente ao Concello de Abegondo, aínda que con bastante relación coa cabeceira municipal (San Marcos) e a cidade de A Coruña. O alumnado procede, na súa totalidade, das diferentes parroquias do municipio, sendo o único centro de Secundaria do mesmo.

O IES de VIÓS presenta as seguintes características socioeconómicas e culturais:

1. O centro responde a unha contorna socioeconómica e cultural fundamentalmente medio-baixa, onde predominan familias con estudos primarios e pertencentes ao medio semi-rural. Como xa quedou sinalado o alumnado procede dun ámbito xeográfico moi amplo que abarca todo o Concello de Abegondo. Isto significa que os máis deles acuden ao centro no transporte escolar público.

2. Atendendo á profesión dos pais e nais, predominan os dedicados a profesións do ámbito manual-asalariado, abundan menos os/as funcionarios/as e só unha pequena cantidade de profesións liberais.

3. Polo que atinxe ao alumnado, a maioría recibe das familias o apoio e os medios para a súa formación e estudos. De tódolos xeitos compre sinalar que temos algunas familias con escasos medios económicos.

4. Aínda que a maioría do alumnado vive no medio rural, a lingua máis empregada por este é o castelán.

5. A diferencia do que está a suceder noutros centros da comarca, neste IES non existe incorporación de alumnado estranxeiro.

6. A zona dispón dunha boa dotación en infraestruturas culturais e deportivas.

7. Polo que respecta ao equipamento sanitario conta, na capital municipal, cun centro de saúde do SERGAS, importante en casos de urxencias médicas.

2.2 Aspectos da xestión e organización do centro que inflúen na convivencia.

Alumnado: O IES de VIÓS conta, nos últimos anos. cun número de alumnado que oscila entre os 130 e os 150 alumnos/as. A totalidade deles residen no Concello de Abegondo.

No centro impártese únicamente a ESO.

No tocante á organización de espazos e actividades, sinalar que favorece á convivencia o ratio relativamente baixo de alumnado por aula, a atención personalizada, as medidas de atención á diversidade implementadas e as técnicas de aprendizaxe aplicadas.

Bótase en falta un programa específico de atención á diversidade como é o Programa de Mellora da Aprendizaxe e o Rendemento (PMAR).

Profesorado: O centro conta actualmente cun claustro en que a práctica totalidade do profesorado mantén destino definitivo no centro, aínda que algúns participan nos sucesivos concursos de traslados, ben por achegárense aos seus domicilios ou ben por quereren impartir clase en centros que ofertan Bacharelatos. O profesor de Relixión comparte centro co IES de Carral.

A maioría do profesorado ten o seu domicilio habitual no propio concello ou na comarca, polo que coñecen ben a idiosincrasia da zona.

Persoal non docente: O persoal non docente está formado por catro membros: dúas persoas para a limpeza, unha bedel e unha administrativa. Todas elas teñen destino definitivo no centro.

Espazos e instalacións: O instituto está dividido en dous edificios: o principal, no que se acomodan as aulas e administración e o ximnasio/pavillón polideportivo. Sinalar que a casa do bedel é utilizada como comedor no día semanal de sesión de tarde. Esta sinxela división facilita o control sobre o alumnado, principalmente, nos tempos de lecer.

Organización dos tempos de lecer: Dentro do horario lectivo contémplanse un recreo de 30´ de duración (entre a 3ª e a 4ª sesións da mañá). Fóra deste recreo, existe outro tempo de lecer que afecta ao alumnado usuario do comedor escola (os luns pola tarde), un intervalo que vai desde que os/as alumnos/as saen do comedor ata que volven a entrar nas aulas para as clases da tarde (16,30 h.). Procúrase que o alumnado teña actividades deportivas e de ocio diversas nas que ocupar estes tempos de lecer.

A biblioteca escolar: Supón un eixo vertebrador importante tanto polos proxectos que promove como polos sectores da comunidade educativa que abrangue e que van da interacción entre profesorado e alumnado nos concursos, clubs de lectura, celebracións, etc..., á interrelación coas familias e a contorna, fundamentalmente, a través do servizo de préstamos.

2.3 Estado das relacións e da participación na vida do centro por parte de:

2.3.1 Profesorado

O feito de contar con profesorado destinado de xeito definitivo no centro, a implicación e experiencia do mesmo e a súa boa disposición para a colaboración, axudan a solventar os posibles problemas de convivencia na comunidade educativa.

Entre o profesorado preséntanse, lóxicamente, situacións que evidencian a diversidade de pareceres ou de modelos de actuación, pero, en xeral, resólvense axeitadamente pola vía do diálogo e do respecto mutuo. Neste senso sinalar que é unha demanda bastante común, por parte de membros deste colectivo, a necesidade de seguir

traballando por acadar unha maior coordinación na toma de decisións tanto pedagóxicas coma organizativas.

A relación do profesorado co alumnado é moi próxima grazas a distribución de grupos segundo un rateo pouco elevado que permite esa proximidade e favorece a apertura de vías de comunicación entre unha e outra parte.

Respecto da súa relación coas familias, destaca a cordialidade e a boa disposición para atender as súas demandas, pero tamén a firmeza e insistencia en demandar para o alumnado unha implicación por parte dos responsables legais en canto ao control de asistencia, de hábitos de hixiene e estudo, de axuda aos/ás rapaces/as e, fundamentalmente, de colaboración coas decisións adoptadas polo equipo docente de cada un deles.

Consideran que a situación da convivencia mantense estable nos últimos cursos. Cren que a súa formación sobre o tema é aceptable e que adoitan coñecer os problemas de convivencia cando xurden entre o alumnado. Ven prioritario abordar a convivencia dende a prevención, aplicar de forma sistemática pero adaptada as circunstancias persoais do/da alumno/a as normas de convivencia e difundir entre a comunidade educativa todas as actuacións que en materia de convivencia se desenvolven no centro.

A organización e uso dos espazos do centro está regulada nas NOF do centro e normalmente respéctase o que está establecido. As instalacións e os materiais cóidanse axeitadamente.

En canto á resposta á resolución de conflitos de convivencia, o profesorado manifesta recorrer habitualmente aos consellos e ao diálogo como medio de solución, aínda que tamén ás sancións.

2.3.2 Alumnado

Se atendemos aos resultados dos últimos cuestionarios sobre convivencia escolar, como respostas maioritarias os alumnos/as manifestan ter bos amigos na clase e no centro, o que ofrece unha idea de escasa conflitividade, ou, cando menos, da case inexistencia de faltas graves no eido das interaccións entre eles.

A maior parte dos problemas ven dada polas características diferentes que presenta o noso alumnado: familias moi diferentes en canto a estilos educativos, contorna socioeconómica dispar, capacidades académicas moi diverxentes...

2.3.3 Familias

Constátase certa heteroxeneidade: hai moitas familias preocupadas polo desenvolvemento académico e persoal dos/das fillos/as e algunhas que amosan un certo desinterese, o que pode chegar a dificultar a corrección de certos comportamentos contrarios ás normas de convivencia.

Como aspectos positivos cabe sinalar que as familias adoitan coñecer practicamente a todo o profesorado. Adoitan apoiar as decisións do profesorado titor/a e, ante os problemas, reaccionan falando cos/coas fillos/as e pedindo información ao/á titor/a.

2.3.4 Persoal de administración e servizos

Teñen entre si moi boa sintonía e fan o seu traballo de xeito tanto individual como colaborativo, segundo cumpra, procurando facilitar entre eles e a toda a comunidade educativa o desenvolvemento das tarefas.

Comparten, na maioría dos casos, horario con profesorado e alumnado e mesmo se implican en actividades conxuntas que se desenvolven no centro.

2.3.5 Institucións e entidades da contorna

Cómpre sinalar a estreita colaboración do Concello tanto no relativo a facilitar actividades vinculadas á acción titorial como ás referidas ás actividades complementarias e extraescolares.

2.4 Conflitividade detectada no centro: tipo e porcentaxe de conflitos por sectores (TER PRESENTE A NOTA INCLUÍDA NO ÍNDICE)

Entre o profesorado: téñense observado, de xeito moi puntual, manifestacións de diverxencia de opinións con respecto a algún tema concreto, pero o máis habitual é atopar un consenso xeneralizado na maioría das cuestións que afectan aos ámbitos de organización e xestión.

Entre profesorado e alumnado: o conflito máis habitual é o derivado das condutas disruptivas dentro das aulas (falar cos compañeiros/as, interromper as explicacións do profesor, intervencións inapropiadas…) ou de comportamentos desaxustados fóra das aulas (permanencia nos corredores en horario lectivo, ruído excesivo nos tempos de lecer, resistencia e/ou rexeitamento a acatar indicacións ou normas …)

Entre o profesorado e as familias: pode xurdir algunha desavinza por cuestións relacionadas coa xustificación axeitada das faltas de asistencia, cos prazos de entrega ou co tipo de tarefas esixidos ao alumnado, que en xeral se resolven pola vía do diálogo, xa

sexa co profesorado titor/a ou directamente co/coa docente implicado/a. O profesorado desexaría que sempre se mantivese a maior implicación posible das familias.

As familias manteñen diferentes expectativas en relación co proceso educativo dos seus fillos/as. Están desde as que teñen como única expectativa que os seus fillos acaden o título de graduado en ESO ata as que esperan que rematen unha carreira universitaria. Non coñecen demasiado os documentos do centro referidos á convivencia. Consideran que a convivencia é aceptable e que os conflitos se dan de xeito puntual. Tamén aprecian que se coidan os materiais e as instalacións.

Non ven graves problemas de acoso, aínda que si sinalan algunhas agresións recibidas polos seus fillos como insultos, alcumes, rumores ...

Entre o alumnado e o persoal de servizos: non son realmente problemas directos pois normalmente o persoal de servizos non se dirixe directamente ao alumnado, senón que busca a mediación do equipo directivo. Porén, hai determinadas actuacións do alumnado (voluntarias ou involuntarias) que entorpecen ou incrementan o traballo doutros profesionais: pintadas, papeis ou desperdicios que se deixan tirados polo chan, falta de coidado no uso das instalacións …

Entre o alumnado: Ainda que o noso non é un centro conflitivo, os principais problemas de convivencia céntranse neste colectivo. Segundo eles, o centro está bastante coidado, aínda que se fan algunas pintadas nos materiais ou se tira lixo ao chan. En xeral amósanse individualistas; traballan pouco en grupo e só axudan ó seu círculo máis próximo. O alumnado percibe como condutas negativas máis repetidas:

-interromper as clases

-poñer alcumes ou rir doutra persoa

-chegar tarde á clase

-dicir mentiras ou rumores sobre alguén

Ademáis, tense dado algún caso de desaparición de obxectos (bolígrafos, libros…) sen chegar a ser roubos de grande relevancia.

A pesar que desde o curso 2018/19 está prohibido o uso do teléfono móbil no centro, haberá que prestar especial atención aos conflitos que poidan xurdir relacionados co uso das novas tecnoloxías.

Os espazos de maior conflitividade son as entradas e saídas, os intercambios de clase e os recreos.

Non amosan ter problemas á hora de expresar a súa opinión directamente ao profesorado ou aos/ás titores/as.

Na súa opinión, os conflitos de convivencia resólvense con partes e sancións, chamando as familias ou mandando falar co equipo directivo.

2.5 Actuacións desenvolvidas no ámbito da convivencia e efectividade destas.

No primeiro trimestre do curso 2007-08, seguindo as instrucións da Consellería de Educación e Ordenación sobre a constitución do Observatorio da Convivencia nos Centros Educativos e para a elaboración do Plan de Convivencia, fíxose unha avaliación da situación da convivencia no noso centro e creouse o Observatorio de Convivencia do Centro. Pasáronse dúas enquisas ao alumnado onde se lles preguntaba sobre a frecuencia ou non, dende o seu punto de vista, de diferentes situacións ou conflitos na convivencia. Por outra banda, o profesorado cumprimentou outra enquisa en que valoraban a gravidade ou non dos mesmos comportamentos.

Partindo da análise dos resultados desas enquisas, elaborouse un Plan de convivencia no curso 2008-2009, que intentaba responder ás necesidades da comunidade educativa. As normas de organización e funcionamento do centro insertas nese plan permaneceron en vigor ata a presente modificación. Principalmente, buscábase unha mellora da convivencia no centro que partise dun maior acordo na aplicación das medidas correctoras e da imparcialidade na imposición das mesmas.

3) OBXECTIVOS ESPECÍFICOS DO PLAN DE CONVIVENCIA.

1. Conseguir un clima agradable de estudo e de traballo no que se poida obter o máximo rendemento de cada membro da comunidade educativa.

2. Mellorar a convivencia entre o alumnado e a interrelación entre este e o resto da comunidade educativa.

3. Concienciar a todos os membros da comunidade educativa da necesidade de coñecer e respectar os dereitos e deberes de cada colectivo.

4. Promover e desenvolver actuacións encamiñadas ao fomento da convivencia.

5. Desenvolver adecuadamente as relacións entre todos os compoñentes da nosa comunidade educativa baseadas no respecto mutuo, a comprensión, a solidariedade e a interiorización das normas de convivencia.

6. Levar a cabo actuacións preventivas destinadas a mellorar o clima de convivencia no centro.

7. Actuar ante os conflitos actuais, sempre que sexa posible, de xeito proactivo, é dicir, como un medio positivo e construtivo para a prevención dun conflito futuro.

8. Reducir ao mínimo posible as condutas disruptivas que perturban o clima da clase para evitar a conflitividade, analizando as súas causas como paso previo para resolver problemas na convivencia.

9. Favorecer a resolución pacífica e educativa dos conflitos que se presenten, mediante a negociación e cooperación do profesorado e o alumnado.

10. Proceder ante os problemas de conduta seguindo uns principios de actuacións coherentes que orienten as intervencións de todos os profesores, evitando contradicións que desorienten ao alumnado.

11. Utilizar as medidas punitivas como último recurso para solucionar os problemas de convivencia, só cando as estratexias motivacionais e educativas non tivesen resultado.

12. Implicar todos os sectores da comunidade educativa na mellora da convivencia: persoal docente e non docente, alumnado e familias.

4) ACTUACIÓNS, MEDIDAS OU PROGRAMAS DESTINADOS A FAVORECER A CONVIVENCIA:

4.1 Actuacións organizativas, curriculares e de coordinación:

4.1.1 Organización do centro e da aula.

a) Avaliación continua das necesidades que xurdan no eido da convivencia, co obxecto de introducir as modificacións oportunas na organización do centro e das aulas (en relación cos horarios e os agrupamentos de alumnos/as).

Responsables.- Equipo directivo coa colaboración dos respectivos equipos docentes.

Temporización.- Ao longo de todo o curso.

b) Unificación de criterios de actuación en relación co control e vixilancia sobre o alumnado e a posta en marcha dos protocolos de actuación.

Responsables.- Todo o profesorado.

Temporización.- Ao longo de todo o curso.

c) Inclusión nos plans anuais que se elaboren de cando menos un obxectivo que poida incidir na mellora da convivencia.

Responsables.- Equipo directivo.

Temporización.- Período de tempo no que se elabora o Plan Anual.

d) Inclusión en todas as reunións de coordinación e avaliación que se realicen, dun punto obrigatorio de valoración e toma de acordos sobre convivencia.

Responsables.- Responsables dos órganos de coordinación docente.

Temporización.- Ao longo de todo o curso.

e) Uso do taboleiro de aula para difundir informacións e promover a colaboración entre o alumnado.

Responsables.- Profesorado titor e delegado/a de aula.

Temporización.- Ao longo de todo o curso.

f) Distribución dos espazos de lecer (polideportivo, espazos cubertos, biblioteca, …) de xeito que ao tempo que achegan entretemento sirvan para educar en convivencia.

Responsables.- Equipo directivo coa colaboración de todo o profesorado.

Temporización.- Ao longo de todo o curso.

g) Vixilancias de recreos e transporte.

Ao comezo de cada curso escolar a X.E. elaborará un horario de vixilancias de recreos e transporte.

Responsable.- Xefatura de estudos.

Temporización.- Comezo de curso.

4.1.2 Coordinación das actuacións docentes

a) Coordinar as actuacións docentes a través das reunións da CCP, da Comisión de convivencia e dos equipos docentes.

Responsables.- Responsables dos órganos de coordinación docente.

Temporización.- Ao longo de todo o curso.

b) Inclusión en todas as reunións de coordinación e avaliación que se realicen, dun punto obrigatorio de valoración e toma de acordos sobre convivencia.

Responsables.- Responsables dos órganos de coordinación docente.

Temporización.- Ao longo de todo o curso.

4.1.3 Programación e desenvolvemento do currículo

a) A adecuación dos procesos de ensinanza-aprendizaxe ás características do noso alumnado a través da organización flexible, da aprendizaxe cooperativa, dos apoios, dos reforzos educativos entre outras medidas, poden contribuír a un clima de convivencia axeitado.

Responsables.- Todo o profesorado.

Temporización.- Ao longo de todo o curso.

b) As medidas de atención á diversidade (MAD) recollidas no Plan Xeral de Atención á Diversidade como elementos que contribúen á mellora da convivencia.

Responsables.- Departamento de orientación e profesorado de apoio.

Temporización.- Ao longo de todo o curso.

c) Aproximación curricular (contidos específicos que favorecen a convivencia).

Neste apartado trátase de delimitar de que xeito a convivencia pode ser introducida nos nosos programas curriculares. Basearémonos en catro áreas de traballo:

Educación en valores.- Partimos dun consenso sobre os valores que temos que impulsar dentro do noso centro. Aínda que bastante xenéricos consideramos os seguintes: a tolerancia, a solidariedade, a igualdade, a vida en democracia e moi sinaladamente os dereitos humanos que marcan o teito de respecto e convivencia da humanidade.

As habilidades sociais e a resolución de conflitos.- Entendemos as habilidades sociais como capacidades que favorecen a eficacia social e as relacións interpersoais. Propician un ambiente de clase máis positivo o que facilita a identificación e motivación do alumnado.

Aínda que estas habilidades se teñen aplicado individualmente, cando un alumno/a tiña un comportamento inadecuado, pensamos que deberemos centrarnos no grupo clase, ademais de traballar co/coa alumno/a. Tamén consideramos que se poden traballar en todas as materias e sobre todo en titoría.

Priorizaremos as seguintes: escoita activa, empatía, asertividade, autocontrol-autorreflexión e resolución de problemas.

Metodoloxía cooperativa.- O traballo en equipo, o intercambio entre iguais, a cooperación atópanse na base de calquera enfoque educativo innovador.

No ámbito escolar, para que o alumnado interactúe construtivamente, non abonda con colocalo xunto e permitir que se relacione. Sabemos que se precisa a aplicación de técnicas, procedementos e estratexias que posibiliten o aumento das relacións interpersoais.

A aprendizaxe cooperativa é un enfoque da ensinanza baseado na influencia da interacción social. Esta aprendizaxe non se adquire espontaneamente nas interaccións sociais senón que require un lento aprendizaxe e unha organización que permita oportunidades para o seu desenvolvemento.

A titoría.- A titoría é o lugar máis apropiado onde desenvolver programas e proxectos que se dirixan tanto á orientación académica como á adquisición de competencias sociais.

4.1.4 Estratexias metodolóxicas

A continuación aparecen sinaladas unha serie de medidas e principios, de recoñecido efecto sobre a mellora da convivencia, para orientar as nosas decisións metodolóxicas sen que iso supoña que son as únicas ou de obrigada presenza.

A resolución de problemas funcionais

A aprendizaxe mediante a "Resolución de problemas" parécenos axeitada. No eido das opcións metodolóxicas queremos resaltar a importancia da autonomía docente para adaptalas anteriores ao alumnado, situación e materia. As opcións metodolóxicas non deben basearse únicamente na transmisión de coñecementos non aplicados. Deberemos tentar centrarnos, na medida do posible, nunha aprendizaxe funcional situada en contextos concretos que fomente a motivación do noso alumnado. Esta forma de traballar levaranos a unha metodoloxía activa e participativa máis que só receptiva ("APRENDER FACENDO").

Enfocar as tarefas en contextos reais, presenciais ou virtuais, próximos ao alumnado será a base para unha aprendizaxe máis ampla e transferible as distintas situacións da vida. As simulacións, os estudos de casos, as actividades extraescolares, ... convértense en pezas claves da metodoloxía a empregar.

O uso das TIC

As tecnoloxías da información e da comunicación estarán presentes de forma habitual no proceso educativo como instrumento facilitador para o desenvolvemento do currículo. Tentaremos que o alumnado participe non só como simple receptor senón que tamén actúe como creador de contidos. Un exemplo do anterior o representan a realización de blogs de aula.

O traballo cooperativo

Unha excelente forma de afrontar o traballo na aula é mediante técnicas de aprendizaxe cooperativa. Ensinar a outros é a mellor vía para conseguir unha aprendizaxe permanente. Ademais o traballo cooperativo é case requisito imprescindible para abordar competencias como "Competencias sociais e cívicas", "Competencia aprender a aprender" e a "Sentido de iniciativa e espírito emprendedor". As técnicas baseadas na formación de equipos con alumnado heteroxéneo de distinto nivel curricular e roles rotatorios resultan determinantes nun contexto de traballo das competencias. O reparto de roles e responsabilidades dentro de cada equipo evitará a pasividade. A responsabilidade individual e para co grupo facilitará o camiño para que todos melloren segundo as súas capacidades.

O modelado guiado

Non debemos esquecer que antes de propoñer calquera tipo de traballo novo ao alumnado, este debe recibir as nocións precisas e os modelos de referencia para iso. O profesorado debe guiar este modelado de forma que antes de facer as tarefas, o alumnado poida estar ben informado sobre as características do que ten que facer logo dunha reflexión baseada en obxectos similares feitos con anterioridade por outras persoas (mesmo outros alumnos/as).

O tratamento da información

Consideramos que neste eido da información o fin ao que debemos tender é o de conseguir que paulatinamente o noso alumnado ademais de recoller a información a transforme. Debemos intentar que o alumnado sexa quen de crear coñecemento con esa información que atopou, isto conséguese cando crea produtos novos con ela.

O traballo por secuencias ou proxectos

Sen que menosprecemos a estrutura da unidade didáctica, convén que as actividades de clase se estruturen igualmente en ocasións en forma de secuencias ou proxectos.

Nas unidades o normal é que se produza unha cadea de exercicios moitas veces independentes uns doutros. Nas secuencias ou proxectos as tarefas están máis relacionadas xa que cada unha é unha fase da tarefa ou produto final.

4.1.5 Avaliación do progreso do alumnado e da práctica docente

A avaliación que realizamos do noso alumnado ten as seguintes características:

a. É continua porque está dentro do proceso de ensinanza e aprendizaxe co propósito de detectar as dificultades no momento en que se produzan e posibilitar as medidas susceptibles de permitir a continuidade do proceso de aprendizaxe.

b. É diferenciada segundo as distintas materias presentes nas propostas curriculares, polo que analiza os progresos en cada materia en función dos obxectivos que se determinen.

c. O proceso de aprendizaxe do noso alumnado avalíase sempre tendo en conta as características propias dos/das nosos/as alumnos/as e o contexto sociocultural do noso centro.

d. A avaliación ten carácter formativo e orientador en tanto que procuramos que nos proporcione unha información constante que nos permita mellorar tanto os procesos como o resultado da nosa intervención.

Por conseguinte, consideramos que avaliar é máis que cualificar. Cremos que non só cómpre coñecermos os resultados senón tamén sabermos o xeito en que se producen, tendo sempre en conta todos os factores que condicionan o proceso educativo. A finalidade do anterior sería a de mellorar a calidade da educación que recibe o noso alumnado.

4.1.6 Actividades complementarias e extraescolares

Tanto as actividades complementarias (as que amplían o currículo: visitas didácticas, traballos de campo, excursións de titoría...) como as extraescolares (máis alá do recinto escolar e das horas lectivas: deportes, teatro, clubs de afeccións...) supoñen un tempo extra, unha complementariedade ao tempo escolar.

Desde unha perspectiva de convivencia as actividades de participación colectiva onde se desenvolvan procedementos diversos (observación, recollida de datos, contactos con outras xentes e entidades...) favorecen a competencia social dos/das nosos/as mozos/as. Porén, a nivel organizativo esixen uns obxectivos claros e concisos, unha implicación grande do profesorado e do alumnado e, no seu caso, das familias.

Pensamos que este tipo de actividades son claves para coñecer os nosos alumnos/as en contextos diferentes e dannos a posibilidade de principiar vínculos afectivos e de comunicación máis achegados. Por iso, nunca deberemos renunciar a crear estes momentos de encontro e deberemos seguir a potencialos na medida das nosas posibilidades. Agora ben, estas actividades haberá que ordenalas e vinculalas ao desenvolvemento curricular e ao tratamento en titoría. Cando se propoñan, haberá que evitar caer nun "frenesí" de actividades complementarias sen obxectivos claros nin tempo para o seu tratamento (isto causa descontrol e rompe ritmos de aprendizaxe).

Neste eido das actividades complementarias cómpre salientar certas actividades que mantemos ao longo do curso escolar que promoven identidade, dan cohesión e crean proximidade na nosa comunidade educativa.

Estámonos a referir ás festas e conmemoracións que realizamos e seguiremos a realizar ao longo do ano escolar. Exemplos do anterior poden ser: celebración do Samaín, do Día contra a Violencia de Xénero, do Nadal, do Entroido, o Día internacional da Muller, a Semana do Libro, a Semana das Letras, o campionato deportivo de centro, a festa de fin de curso, a excursión de fin de curso, etc...

Estes momentos son importantísimos para a mellora da convivencia, ao desenvolver a autorresponsabilidade do noso alumnado xa que se crean sistemas de participación que favorecen a toma de decisións responsables (alumnado organizador, alumnado participante, alumnado voluntario, delegados e delegadas, etc ...).

4.2 Actuacións dirixidas a garantir a participación da comunidade educativa

A implicación dos diferentes axentes da comunidade educativa é básica para lograr un clima de convivencia favorable. A participación do alumnado, do profesorado e das

familias está prevista no ordenamento legal e xoga un papel decisivo nas novas propostas educativas.

A participación representa unha oportunidade para desenvolver actitudes de cidadanía e de democracia interna onde se poñen en práctica valores que deberan permanecer no pensamento e comportamento do alumnado na súa vida adulta.

Participar promove o intercambio e favorece a convivencia. Por iso, o noso centro está e estará aberto a organizar festas, actividades lúdico-activas porque valoramos que a aprendizaxe de "organizar", "tomar en conta as decisións comúns", "valorar as necesidades", "responsabilizarse dos propios actos e dos demais", etc., só se poden aprender e incorporar logo de telo posto en práctica.

O regulamento do centro establece a obrigatoriedade dunha serie de órganos de participación que dan equilibrio na toma de decisións. Estes son: Consello Escolar, Claustro de Profesores, Xunta de delegados, Asociación de nais-pais e Departamentos. Isto é o que poderiamos chamar participación formal.

A través destes órganos colexiados toda a comunidade está implicada en canto que vota e demanda respostas de xestión por parte dos seus membros. Estes, á súa vez, son responsables das súas accións como representantes dos respectivos sectores do instituto.

A pesar disto, entendemos que un grande número de membros da nosa comunidade educativa, máis aló do estrito cumprimento das normas do centro, se senten alleos a moitas decisións. Por iso, cremos que debemos propiciar un eido especial: a voluntariedade.

É precisamente con esa voluntariedade como podemos formar un sistema de participación onde se potencien as accións pro-sociais, de axuda, de compartir, de implicación e de busca de identidade. Para iso, consideramos necesario dar sentido á participación como obxectivo educativo clave para aprender a desenvolver a competencia social, o respecto ao outro, e as actitudes solidarias e non agresivas. Isto sería a participación informal que buscaremos potenciar a través de distintas formas e expresións: viaxes, obradoiros, obras de teatro, festas, actividades deportivas, proxectos, colaboracións, apoios ás ONG, etc.

No tocante á formación da comunidade educativa en cuestións de convivencia, falaremos das seguintes liñas de actuación:

Familias.- Valorar a posibilidade de constituir unha "Escola de nais e pais" que funcione como espazo de encontro entre as familias e o instituto e contribúa a dotar as familias dos instrumentos e estratexias axeitados para tratar os conflitos dende o propio ámbito familiar.

Para propiciar esta actuación a devandita escola deberá de contar coa asesoría do equipo directivo, do departamento de orientación e das axudas externas que puideran aportar entidades, organismos e institucións (servizos sociais do concello de Abegondo, CEFORE, …).

Profesorado.- Solicitude de oferta de cursos no CEFORE destinados ao profesorado interesado, en particular ao profesorado titor de ESO.

Alumnado.- Tratamento nas titorías do tema da violencia, tanto a estrutural ou cultural como da directa. A primeira delas ao pasar máis desapercibida necesitará da formación do noso alumnado no sentido de que saiba detectala do xeito máis efectivo posible e reaccionar ante ela. Será tratada nas sesións de titoría desde a perspectiva da coeducación como elemento que contribúe ao desterro das actitudes sexistas, intolerantes ou reaccionarias fronte ao débil. Neste senso, o tratamento de temas transversais como a cultura da paz, a educación en valores ou a tolerancia, é un instrumento útil.

4.3 Actuacións dirixidas á prevención de condutas contrarias ás normas de convivencia

Inclúense actividades de integración e participación do alumnado, de relación familia e centro, de sensibilización fronte ao acoso, de organización para a axeitada vixilancia de espazos e tempos, de comunicación entre o alumnado e o profesorado, e do alumnado co equipo directivo, etc .

4.3.1 Programas no eido da convivencia (na medida das posibilidades do centro e as necesidades detectadas)

*AULA DE CONVIVENCIA INCLUSIVA (curso 2018-19).

*AULA DE ATENCIÓN EDUCATIVA E CONVIVENCIA (2018-2019).

*MEDIACIÓN ESCOLAR (curso 2019-20).

*ESCOLA DE NAIS E PAIS (curso 2019-20)

-Responsables.- Equipo directivo e D.O.

-Temporización.- curso 2018-19.

-Destinatarios.- Alumnado.

4.3.2 Difusión de normas

A) Visita ao noso IES do alumnado e as familias de 6º curso de EP do centro adscrito. Amosaránselles as instalacións do centro e comentaranse brevemente os aspectos organizativos básicos e as normas de organización e funcionamento máis salientables.

-Responsables da actividade: Equipo directivo e orientador/a do centro. Presidente/a da ANPA.

-Temporización: Mes de xaneiro do curso no que rematan EP (familias). Meses abril/maio do curso no que rematan EP (alumnado).

-Destinatarios: Alumnos/as matriculados en 6º de EP no centro adscrito e responsables legais.

B) Propoñemos os seguintes procedementos de difusión dos aspectos básicos da convivencia no noso IES:

*Información das normas de convivencia coa matrícula (incluirase a información sobre xustificación de faltas de asistencia).

-Responsable.- Persoal que realiza as matrículas.

-Temporización.- Períodos de matrícula.

*Reunións a principio de curso dos equipos docentes para revisar acordos e coordinar actuacións.

-Responsable.- Xefatura de estudos.

-Temporización.- Mes de setembro.

*Reunións das persoas titoras coas familias dos seus grupos (todos os grupos) durante o mes de setembro/outubro, onde se lles facilitará información sobre as normas de convivencia.

-Responsable.- Titores/as e Equipo Directico

-Temporización.- setembro/outubro.

*Plan de convivencia.- Entrega do documento íntegro a: Claustro e Consello Escolar. Copia do documento a disposición da comunidade educativa na Secretaría do centro.

Colocación nos taboleiros das clases dun cartel resumo cos aspectos máis relevantes.

Dedicarase unha sesión trimestral (cando menos) de titoría a que o alumnado coñeza o contido do plan e a analizar como está sendo a súa aplicación, a través da observación dos aspectos que están a funcionar ben e das dificultades detectadas.

Dedicarase unha sesión informativa anual no Consello Escolar para comentar o devandito plan e a súa implementación na práctica.

Informarase aos/ás cuidadores/as que atenden a servizo de comedor das disposicións que xurdan en materia de convivencia.

4.3.3 Accións de sensibilización

A) Entrevista inicial colectiva con todos os pais e nais da titoría onde, en relación coa convivencia, se tratarían os seguintes puntos:

*Informar sobre a importancia da intercomunicación familia-Centro (titor/a), tendente a lograr unha adecuada colaboración.

*Propoñer os pais e nais reunións ao longo do curso, tanto a nivel colectivo como a nivel individual, a iniciativa de calquera das partes.

*Proporcionar un cuestionario normalizado para que as familias o enchan, facilitando datos importantes do/a alumno/a, aclarando que a finalidade é recoller información para o seu mellor coñecemento (haberá que incidir na confidencialidade da información). No devandito cuestionario se incluirá un pe de páxina recordando a normativa LOPD (Lei Orgánica de Protección de Datos).

*Coñecemento e comentario das actuacións e dos programas recollidos no noso PLAN DE CONVIVENCIA e petición de axuda ás familias para colaborar na súa implementación.

-Responsables da actividade: Titores/as, xefatura de estudos coa colaboración do D.O.

-Temporización: Primeira quincena de outubro.

-Destinatarios: Familias do alumnado.

B) Análise das "Normas de organización e funcionamento" nas diferentes titorías facendo especial fincapé nos seguintes aspectos:

*Entradas e saídas do centro.

*Vida cotiá nas dependencias do centro.

*Uso e mantemento dos servizos hixiénicos.

*Hábitos de hixiene persoal, con especial mención ás clases de Educación Física.

*Uso do servizo de transporte escolar.

*Uso do servizo de comedor.

*Uso da biblioteca.

*Uso das instalacións deportivas e recreativas.

*Dereitos dos alumnos/as.

*Obrigas dos alumnos/as.

*Dereitos dos profesores/as.

*Obrigas dos profesores/as.

*Dos dereitos do persoal non docente.

*Das obrigas do persoal non docente.

*Das obrigas e dos dereitos comúns a todos os membros da nosa comunidade.

-Responsables da actividade.- Equipo directivo, titores/as, departamento de orientación.

-Temporización.- Ao longo de todo o curso pero con especial dedicación no 1º trimestre do mesmo.

-Destinatarios.- Alumnado, profesorado e persoal non docente.

Nota importante.- Habería que artellar os medios necesarios para que esta información lles puidese chegar de xeito paulatino ás familias dos nosos/as alumnos/as.

C) Decoración e espazos.- A ecoloxía do centro ten que ver moito coa actitude agresiva ou de estrago e deterioro que se xera no mesmo. Todos os espazos inflúen no traballo cotián e o ambiente escolar é un dos aspectos que inflúen na creación dun clima positivo para a aprendizaxe e a convivencia. Por iso sempre estaremos dispostos/as a expoñer en paredes, taboleiros, exposicións... traballos do alumnado, actividades que organizamos, informacións sobre visitas culturais realizadas, informacións sobre campañas, carteis informativos ou de sensibilización, saídas e excursións, actividades da ANPA... o que favorecerá unha

identificación dos membros da nosa comunidade educativa coas actividades que se levan a cabo e co centro.

-Responsables.- Toda a comunidade educativa.

-Temporización.- Ao longo de todo o curso escolar.

D) Elaboración de diferentes materiais gráficos cuxa temática incida en valores, actitudes e condutas que propicien unha boa convivencia no noso IES.

-Responsables.- Profesorado e alumnado.

-Temporización.- Durante todo o curso.

-Destinatarios.- A comunidade educativa.

E) Efemérides e conmemoracións.- Procurarase que estean presentes na vida do centro os seguintes catro días:

*Día 25 de novembro.- Día Internacional contra a Violencia de Xénero.

*Día 10 de decembro.- Día da Declaración Universal dos Dereitos Humanos.

*Día 30 de xaneiro.- Día da non Violencia e da Paz.

*Día 8 de marzo.- Día Internacional da Muller.

-Responsables.- Profesorado.

-Temporización.- Días sinalados.

-Destinatarios.- Alumnado e a poder ser posible TODA A COMUNIDADE EDUCATIVA.

4.3.4 Protocolos de detección temperán

A) Realización de entrevistas co profesorado titor e orientador/a do alumnado de EP sobre as características e circunstancias do alumnado que se incorpora por primeira vez á ESO (tanto o que provén do noso centro adscrito como o que proveña doutros centros).

-Responsables da actividade.- Xefatura de estudos e xefatura do departamento de orientación.

-Temporización.- Meses de maio e/ou xuño do ano en que este alumnado remata EP..

-Destinatarios.- Profesorado e alumnado dos centros adscritos.

B) Ídem que o anterior para aquel alumnado que se incorpora ao noso centro dende outro centro de Educación Secundaria.

C) Especial atención cando se decida a formación dos grupos e a elaboración de horarios (principalmente os de 1º da ESO) para atender as suxestións realizadas dende o centro adscrito e os informes recibidos. Buscarase que as decisións que se tomen faciliten a convivencia neses grupos.

-Responsables da actividade: Dirección, xefatura de estudos e equipos docentes implicados coa colaboración e asesoramento do/a orientador/a.

-Temporización: Meses de xuño e/ou setembro.

-Destinatarios: Alumnado (principalmente o de 1º de ESO).

D) Realización da avaliación inicial a partir da cal se tomarán as MAD máis aconsellables en función das características e condicións do alumnado implicado.

-Responsables da actividade: Profesorado.

-Temporización: Segunda quincena de outubro.

-Destinatarios: Alumnado.

E) Posta en marcha dunha AULA DE CONVIVENCIA INCLUSIVA (curso 2018-19) e implantación do procedemento de recapacitación previo ao parte de conduta,

establecendo unha ficha de reflexión, que lle permita ao alumnado ter consciencia da conduta errónea e lle dea a oportunidade de corrixila.

-Responsables.- Equipo directivo e D.O.

-Temporización.- curso 2018-19.

-Destinatarios.- Alumnado.

F) Vixilancias de recreo, transporte e comedor escolar.

Ao comezo de cada curso escolar a X.E. elaborará un horario de vixilancias de recreos, transporte e comedor escolar. Sinalar que este último ten delegada a súa vixilancia nas coidadoras do concello.

-Responsable.- Xefatura de estudos.

-Temporización.- Comezo de curso.

G) Comprobar a idoneidade dos agrupamentos e dos horarios en vigor (con especial atención aos horarios do profesorado de P.T.), cabendo a posibilidade de modificacións sempre que se considere que poden ser de utilidade no ámbito da convivencia.

-Responsables da actividade: Xefatura de estudos e equipos docentes implicados.

-Temporización: Como norma xeral, durante o primeiro trimestre de curso. Valorarase esta posibilidade no resto dos trimestres, se fora necesario, e no suposto do alumnado que se incorporase ao noso centro co curso xa iniciado.

-Destinatarios: Alumnado implicado.

H) Actuacións dende o Plan de Acción Titorial (PAT):

No PAT haberá que recoller unha serie de actuacións que incidan de xeito positivo no eido da convivencia. Son as seguintes:

*Actividades relacionadas coa mellora da convivencia a través do traballo en habilidades sociais.

*Actividades relacionadas coa mellora da convivencia a través do desenvolvemento da autoestima e a resolución pacífica de conflitos.

-Responsables.- Titores/as e D.O.

-Temporización.- 1º e 2º trimestres

-Destinatarios.- Alumnado.

*Actividades relacionadas coa elaboración das normas de clase, de coñecemento do NOF e do PLAN DE CONVIVENCIA. Prestarase especial atención a explicar as canles de participación do alumnado na elaboración das normas, para que as sintan como súas e para acostumalos a vivir nunha democracia participativa.

-Responsables.- Titores/as e D.O.

-Temporización.- Setembro e outubro.

-Destinatarios.- Alumnado.

I) Mecanismos de participación na vida do centro de todos os membros da comunidade educativa.

Potenciación das tarefas da xunta de delegados, da ANPA, da coordinación entre o profesorado (equipos docentes, departamento de actividades complementarias e extraescolares, departamentos didácticos e departamento de orientación).

-Responsables.- Equipo directivo.

-Temporización.- Durante todo o curso.

-Destinatarios.- A comunidade educativa.

4.4 Protocolo para a prevención, detección e tratamento do acoso escolar

4.4.1 Campañas de sensibilización

A través da ANPA e das reunións coas familias: difusión da necesidade de estar vixilantes sobre estas posibles situacións de acoso, para detectar tanto a presunta vítima como o presunto causante da agresión.

No marco das actividades das titorías: realización dun programa de sensibilización contra o maltrato entre iguais, a través de charlas relacionadas co acoso, como as ofertadas polo Ministerio do Interior, ou contra a violencia de xénero, como as impartidas por ESPROADE (ou outras empresas similares), coa colaboración do Concello de Abegondo

Nas sesións lectivas: análise periódica de noticias relacionadas co tema do acoso, aproveitando o programa de Prensa na Escola.

Na decoración do centro: continuar coa elaboración de carteis permanentes e actualizados, que incidan en aspectos como os seguintes: acoso e violencia e igualdade de xénero.

Desde o equipo directivo: fomento da participación en programas que favorezan a autoestima persoal do alumnado co fin de evitar tanto á situación de vítima coma a de agresor/a (exemplo do anterior podería ser a participación no programa Quérote+ dentro do Plan Proxecta e Donas de Sí).

4.4.2 Canles que faciliten ás vítimas a exteriorización da situación de acoso

Protección inmediata dos membros da comunidade educativa á presunta vítima, ante calquera asomo de inxuria, ofensa, burla ou outro tipo de actitude acosadora por parte dalgún membro da comunidade, sempre coa debida discreción e buscando o diálogo cara a favorecer na vítima a exteriorización de calquera situación que lle cause malestar.

Colocación dunha caixa de suxestións, queixas, rogos… onde calquera membro da comunidade educativa poida manifestar as súas inquedanzas de xeito anónimo diante de feitos relacionados co acoso.

4.4.3 Medidas de actuación en caso de detección de situacións de acoso

Sempre que se teña constancia dunha posible situación de acoso:

Será designada, pola persoa titular da dirección do centro, unha persoa responsable da atención á vítima de entre o persoal do propio centro docente. Esta designación procurarase que, cando sexa posible, recaia sobre unha persoa con que a vítima garde unha relación de confianza ou proximidade.

Será informado, agás que as peculiaridades do caso así o desaconsellen, todo o equipo docente da vítima e agresor para que estean alerta para evitar ou constatar posibles situacións de acoso.

Seguiranse as instrucións do 17 de xuño de 2013 da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación educativa e o Protocolo xeral de prevención, detección e tratamento do Acoso Escolar e Ciberacoso, anexo ás mesmas, de conformidade co establecido no artigo 30.2 da Lei 4/2011, do 30 de xuño. Neste estableceranse as modificacións puntuais que esixan as circunstancias que rodeen cada caso concreto.

4.5 Medidas ou programas específicos para promover a convivencia no centro, que fomenten o diálogo, a corresponsabilidade e a cultura de paz.

Diálogo frecuente entre titores/as e alumnado para corrixir as condutas contrarias á convivencia.

Práctica de dinámicas nas titorías destinadas a mellorar as habilidades sociais e a resolución pacífica de conflitos.

Celebración do día da Paz con algunha actividade que implique todo o centro.

Incremento da participación do alumnado (a través da Xunta de Delegados, das titorías etc...) no tocante a opinións sobre melloras a realizar no centro (mobiliario, decoración etc...) para que sintan as instalacións como bens comúns a protexer.

5. CONCRECIÓN, EN CADA UNHA DAS ACTUACIÓNS, DAS MEDIDAS OU DOS PROGRAMAS, DAS PERSOAS OU DOS ÓRGANOS RESPONSABLES, DAS PERSOAS DESTINATARIAS E DOS PROCEDEMENTOS QUE SE VAN SEGUIR PARA O SEU DESENVOLVEMENTO E EXECUCIÓN.

Esta concreción vai sinalada dentro do apartado 4 para cada unha das actuacións, medidas ou programas.

6. NORMAS DE CONVIVENCIA DO CENTRO

6.1 Dereitos e deberes dos diferentes membros da comunidade educativa

Segundo recolle o Título II da Lei 4/2011, do 30 de xuño, de convivencia e participación da comunidade educativa os dereitos e deberes dos diferentes membros da comunidade educativa son:

"Artigo 6. Dereitos e deberes das nais e pais ou das titoras ou titores".

1. As nais e pais ou as titoras ou titores, en relación coa educación dos seus fillos ou fillas ou pupilos ou pupilas, son titulares dos seguintes dereitos de convivencia e participación, sen prexuízo dos establecidos nas leis orgánicas de educación:

a) A ser respectados/as e recibir un trato adecuado polo resto da comunidade educativa.

b) A estar informados/as sobre o progreso da aprendizaxe e integración socioeducativa dos seus fillos ou fillas ou pupilos ou pupilas (sempre que o devandito alumnado non teña acadada a maioría de idade), para o que se lles facilitará o acceso ao profesorado e aos membros dos equipos directivos dos centros docentes.

c) A recibir información sobre as normas que regulamentan a convivencia nos centros docentes.

d) A ser oídos/as, nos termos previstos por esta lei, nos procedementos disciplinarios para a imposición de medidas correctoras de condutas contrarias á convivencia dos seus fillos ou fillas ou pupilos ou pupilas.

e) A participar no proceso educativo a través de consultas e outros procedementos de participación directa que estableza a Administración educativa.

2. Así mesmo, como primeiros responsables da educación dos seus fillos ou fillas ou pupilos ou pupilas, teñen os seguintes deberes:

a) Coñecer, participar e apoiar a evolución do seu proceso educativo, en colaboración co profesorado e cos centros docentes.

b) Coñecer as normas establecidas polos centros docentes, respectalas e facelas respectar, así como respectar e facer respectar a autoridade e as indicacións ou orientacións educativas do profesorado no exercicio das súas competencias.

c) Fomentar o respecto polos restantes compoñentes da comunidade educativa.

d) Colaborar cos centros docentes na prevención e corrección das condutas contrarias ás normas de convivencia dos seus fillos ou fillas ou pupilos ou pupilas.

"Artigo 7. Dereitos e deberes do alumnado".

1. Recoñécenselle ao alumnado os seguintes dereitos básicos de convivencia escolar, sen prexuízo dos establecidos nas leis orgánicas de educación:

a) A recibir unha formación integral e coeducativa que contribúa ao pleno desenvolvemento da súa personalidade nun ambiente educativo de convivencia, liberdade e respecto mutuo.

b) A que se respecten a súa identidade, integridade e dignidade persoais.

c) Á protección integral contra toda agresión física ou moral, e en particular contra as situacións de acoso escolar.

d) A participar directamente no proceso educativo cando sexa consultado pola Administración educativa, nos termos previstos no título IV desta lei.

e) A participar na confección das normas de convivencia e na resolución pacífica de conflitos e, en xeral, a participar na toma de decisións do centro en materia de convivencia.

2. Son deberes básicos de convivencia do alumnado:

a) Participar e colaborar na mellora da convivencia escolar e na consecución dun adecuado clima de estudo no centro, respectando o dereito dos seus compañeiros ou compañeiras á educación.

b) Respectar a dignidade e as funcións e orientacións do profesorado no exercicio das súas competencias, recoñecéndoo como autoridade educativa do centro.

c) Respectar a liberdade de conciencia, as conviccións relixiosas e morais, a igualdade de dereitos entre mulleres e homes e a dignidade, integridade e intimidade dos restantes membros da comunidade educativa.

d) Respectar as normas de organización, convivencia e disciplina do centro docente.

e) Conservar e facer un bo uso das instalacións e dos materiais do centro.

f) Intervir, a través das canles regulamentarias, en todo aquilo que afecte á convivencia dos seus respectivos centros docentes.

g) Seguir as directrices do profesorado respecto da súa educación e aprendizaxe.

h) Asistir ás clases con puntualidade e co material preciso.

"Artigo 8. Dereitos e deberes do profesorado".

1. Ao profesorado, dentro do marco legal establecido e no ámbito da convivencia escolar, recoñécenselle os seguintes dereitos:

a) A ser respectado, recibir un trato adecuado e ser valorado polo resto da comunidade educativa e pola sociedade en xeral no exercicio das súas funcións.

b) A desenvolver a súa función docente nun ambiente educativo adecuado no que se preserve en todo caso a súa integridade física e moral.

c) A participar e recibir a colaboración necesaria para a mellora da convivencia escolar e da educación integral do alumnado.

d) A que se lle recoñezan as facultades precisas para manter un adecuado ambiente de convivencia durante as clases e as actividades e os servizos complementarios e extraescolares.

e) Á protección xurídica adecuada ás súas funcións docentes.

f) A participar directamente no proceso educativo cando sexa consultado pola Administración educativa, nos termos previstos no título IV desta lei.

g) A acceder á formación necesaria na atención á diversidade e na conflitividade escolar e recibir os estímulos máis axeitados para promover a implicación do profesorado en actividades e experiencias pedagóxicas de innovación educativa relacionadas coa convivencia e a mediación.

2. Son deberes do profesorado:

a) Respectar e facer respectar as normas de convivencia escolar e a identidade, integridade e dignidade persoais de todos os membros da comunidade educativa.

b) Adoptar as decisións oportunas e necesarias para manter un adecuado ambiente de convivencia durante as clases e as actividades e os servizos complementarios e extraescolares, corrixindo, cando lle corresponda a competencia, as condutas contrarias á convivencia do alumnado ou, no caso contrario, poñéndoas en coñecemento dos membros do equipo directivo do centro.

c) Colaborar activamente na prevención, detección e erradicación das condutas contrarias á convivencia e, en particular, das situacións de acoso escolar.

d) Informar ás nais e pais ou ás titoras ou titores sobre o progreso da aprendizaxe e integración socioeducativa dos seus fillos ou fillas ou pupilos ou pupilas, cumprindo as obrigas de dispoñibilidade dentro do horario establecido no centro para a atención a aqueles que lle impoña a normativa aplicable.

e) Informar aos responsables do centro docente e, de ser o caso, á Administración educativa das alteracións da convivencia, gardando reserva e sixilo profesional sobre a información e as circunstancias persoais e familiares do alumnado.

"Artigo 9. Dereitos e deberes do persoal de administración e de servizos".

1. Ao persoal de administración e de servizos dos centros docentes, dentro do marco legal establecido e no ámbito da convivencia escolar, recoñécenselle os seguintes dereitos:

a) A ser respectado, recibir un trato adecuado e ser valorado polo resto da comunidade educativa e pola sociedade en xeral no exercicio das súas funcións.

b) A desenvolver as súas funcións nun ambiente adecuado no que se preserve en todo caso a súa integridade física e moral.

c) A participar, no exercicio das súas funcións, na mellora da convivencia escolar.

d) Á protección xurídica adecuada ás súas funcións.

e) A participar directamente no proceso educativo cando sexa consultado pola Administración educativa, nos termos previstos no título IV desta lei.

2. Son deberes do persoal de administración e de servizos:

a) Respectar e colaborar, no exercicio das súas funcións, para facer que se respecten as normas de convivencia escolar e a identidade, integridade e dignidade persoais de todos os membros da comunidade educativa.

b) Colaborar activamente na prevención, detección e erradicación das condutas contrarias á convivencia e, en particular, das situacións de acoso escolar.

c) Informar os responsables do centro docente e, de ser o caso, a Administración educativa das alteracións da convivencia, gardando reserva e sixilo profesional sobre a información e as circunstancias persoais e familiares do alumnado.

d) Gardar sixilo e confidencialidade respecto das actuacións relacionadas co ámbito educativo das que teña coñecemento.

6.2 Protocolo que contribúa á detección do incumprimento das normas (ver ANEXO II)

6.3 Normas de organización e funcionamento (NOF) do IES de Viós (NOTA IMPORTANTE.- Este documento atópase neste momento en fase de revisión e actualización. A nova formulación do mesmo incluírase neste Plan de Convivencia, logo da súa aprobación).

6.4 Condutas contrarias á convivencia, medidas correctoras e responsables das actuacións.

Dentro das condutas contrarias á convivencia cabe diferenciar entre condutas gravemente prexudiciais e condutas leves contrarias á convivencia.

6.4.1 Para a corrección das condutas gravemente prexudiciais seguiremos os procedementos establecidos no Decreto 8/2015, do 8 de xaneiro, polo que se desenvolve a Lei 4/2011, do 30 de xuño, de convivencia e participación da comunidade educativa en materia de convivencia escolar. Sempre que sexa posible, buscarase a resolución do conflito pola vía da conciliación. De non ser así, recorrerase ao procedemento común.

Segundo recolle o decreto no Artigo 48 nos puntos 3, 4 e 5:

“Independentemente do procedemento de corrección que se vaia utilizar, a dirección do centro educativo designará unha persoa docente para que actúe como instrutora ou instrutor do procedemento corrector”.

“A dirección do centro educativo deberá encomendar a instrución dos procedementos correctores ao profesorado que teña un bo coñecemento do centro e da súa comunidade educativa e, a ser posible, que teña experiencia ou formación en convivencia escolar, mediación e resolución de conflitos no ámbito escolar. En todo caso, corresponderalles aos centros educativos concretar nas normas de organización e funcionamento do centro os criterios polos que se realizará a designación”.

Nas Normas de Organización e Funcionamento (NOF) do centro vanse establecer os seguintes criterios para a designación:

*Comezarase por orde alfabética inversa do primeiro apelido do Z ao A.

*Excluiranse, sempre que sexa posible:

Profesorado titor do/a alumno/a

Profesorado do equipo docente do alumno/a

Membros do Consello Escolar

Membros da Comisión de Convivencia

*A persoa instrutora terá as seguintes funcións:

a) Practicar cantas dilixencias considere pertinentes para a comprobación da conduta do alumnado e para determinar a súa gravidade e o seu grao de responsabilidade.

b) Custodiar os documentos e efectos postos á súa disposición durante a instrución.

c) Proporlle á dirección do centro a adopción das medidas provisionais que considere pertinentes, as medidas correctoras que se vaian aplicar e, se proceden, as medidas educativas reparadoras referidas no artigo 35 deste decreto.

d) Proporlle á dirección do centro o arquivamento das actuacións se logo das indagacións realizadas considera que non procede corrixir a conduta.

6.4.2 Para a corrección das condutas leves contrarias á convivencia rexerémonos polo procedemento corrector elaborado co consenso de todos os sectores da comunidade educativa a través da Comisión de Convivencia e do Claustro e que se adapta ao contemplado no referido decreto. Achégase como Anexo II.

7. NORMAS ESPECÍFICAS SOBRE A COMISIÓN DE CONVIVENCIA DO CENTRO:

7.1 Funcionamento

A Comisión de Convivencia do centro constituirase no seo do seu Consello Escolar. Terá carácter consultivo e desempeñará as súas funcións por delegación do consello escolar, para facilitar o cumprimento das competencias que este ten asignadas en materia de convivencia escolar e velará pola correcta aplicación do disposto no decreto 8/2015, no Plan de Convivencia e nas Normas de Convivencia de cada centro.

A Comisión de Convivencia do IES de Viós foi constituída este curso 2018-2019 coa intención de ter unha canle de comunicación directa entre todos os sectores da comunidade educativa e elaborar este novo Plan de Convivencia ao que agora se lle dá forma.

Todos os seus membros pertencen a ela de xeito voluntario e mostran unha actitude conciliadora e de absoluto respecto pola confidencialidade.

Esta comisión de convivencia exercerá por delegación do Consello Escolar as seguintes funcións:

a) Elaborar o Plan de Convivencia do centro e dinamizar todos os sectores da comunidade educativa, incorporando as súas iniciativas e achegas no procedemento de elaboración, desenvolvemento e seguimento do citado plan.

b) Adoptar as medidas preventivas necesarias para garantir os dereitos de todos os membros da comunidade educativa e o cumprimento das normas de convivencia do centro.

c) Impulsar accións dirixidas á promoción da convivencia, especialmente o fomento de actitudes para garantir a igualdade entre mulleres e homes, a igualdade de trato de todos os membros da comunidade educativa e a resolución pacífica de conflitos.

d) Proporlle ao Consello Escolar as medidas que considere oportunas para mellorar a convivencia, así como darlle conta a este, **cando menos dúas veces ao longo do curso**, das actuacións desenvolvidas e das correccións e medidas disciplinarias impostas.

e) Proporlle, de ser o caso, á dirección do centro persoas que poidan formar parte do equipo de mediación.

f) Coñecer o cumprimento efectivo das correccións e medidas correctoras nos termos en que fosen impostas e informar o consello escolar sobre o grao de cumprimento da normativa vixente.

g) Realizar o seguimento dos compromisos de convivencia subscritos no centro.

h) Elaborar unha memoria anual sobre a análise da convivencia e conflitividade no centro, onde se reflictan as iniciativas no ámbito do centro sobre a materia. Este informe será trasladado ao Consello Escolar do centro e ao correspondente servizo territorial de Inspección Educativa.

Aqueloutras que lle sexan encomendadas polo Consello Escolar deste centro docente ou polo órgano da Administración educativa con competencias na materia.

Cando a comisión de convivencia o considere oportuno, e co obxecto de que informen no ámbito das súas respectivas competencias, poderá solicitar o asesoramento dos/as profesionais do Departamento de Orientación que interveñen no centro, do profesorado titor relacionado co tema que se analice, do educador ou educadora social do concello onde ou doutros ou doutras profesionais segundo a problemática de que se trate, así como das asociacións do sector que poidan colaborar na mellora da convivencia.

7.2 Composición

Actualmente está composta por unha nai, dous alumnos (ambos de 4º curso), un membro do persoal de administración e servizos (administrativa do centro), un profesor, unha profesora, o xefe do Departamento de Orientación e os responsables de Xefatura de Estudos e Dirección.

Mantense unha proporción semellante á da Constitución do Consello Escolar e busca a paridade entre homes e mulleres, tal como esixe o Decreto que a regula.

"Corresponde á directora ou ao director exercer a presidencia da mesma. Unha das persoas integrantes actuará como secretaria ou secretario, quen levantará a acta das súas reunións. O nomeamento das persoas integrantes da comisión de convivencia nos centros educativos corresponde ao director ou á directora por proposta dos colectivos representados. Os seus membros poden coincidir cos do Consello Escolar, pero non teñen que ser os mesmos necesariamente".

7.3 Periodicidade das reunións

A Comisión reunirase con carácter ordinario tres veces ao ano, unha por trimestre e con carácter extraordinario cantas veces sexa convocada pola súa presidencia, por iniciativa propia ou por proposta de, polo menos, unha terceira parte dos seus membros.

En xeral, contémplase a súa convocatoria, con carácter extraordinario, sempre que así o esixa o desenvolvemento da convivencia no centro ou cando se considere preciso modificar algunha das actuacións previstas neste plan.

7.4 Plan de actuación

A curto e medio prazo:

Elaborar o Plan de Convivencia do centro. Revisar e actualizar as normas de organización e funcionamento do centro (NOF) coas achegas de toda a comunidade educativa. Elaborar a memoria anual sobre a convivencia no centro.

A longo prazo.- Facer as modificacións pertinentes cara a unha mellora da convivencia no centro. Valorar a necesidade de elaborar un plan de mediación. Valorar a necesidade de poñer en marcha unha escola de pais e nais.

8. AULA DE CONVIVENCIA INCLUSIVA (AI)

Créase unha Aula de Convivencia Inclusiva tal como se establece no Decreto 8/2015 (artigo 25), como medida que "cuxa vocación é sustituir o tempo de expulsión do alumnado que fose temporalmente privado do seu dereito de asistencia ao centro, como consecuencia da imposición de medidas correctoras...". Deste xeito se, evita a desconexión do alumnado obxecto de corrección con respecto da vida académica. Sinalar que é unha posible medida a aplicar nestas situacións, pero que non suprime o que se poida recurrir á medida de suspensión temporal do dereito de asistencia ao centro.

A devandita aula estará ubicada na pranta baixa do centro habilitándose como tal o actual cuarto de material e contará con horarios de atención, mobiliario e material didáctico necesarios para cumplir a súa función.

As normas de utilización da mesma serán as seguintes:

*Non haberá, no mesmo momento, máis dun/dunha alumno/a na aula inclusiva.

*Excepcionalmente poderase habilitar unha 2ª AI no suposto de que haxa dous/dúas alumnos/as derivados/as.

*O profesorado de garda encargado da AI atenderá o alumnado con esta medida correctora e velará porque teña sempre traballo correspondente co seu horario. Este traballo deberá ser aportado polo profesorado de cada materia segundo horario de cada día. En momentos de espera ou no suposto de materias que non teñan tarefas específicas, poderá traballar sobre o material de materias pendentes se tivese. Tamén poderá copiar, suliñar, resumir... materia de exame para o seu estudo. Procurarase que haxa na AI material que contribúa á adquisición de habilidades e competencias sociais, que será seleccionado e proporcionado polo Departamento de Orientación.

*Tanto nos períodos lectivos como nos recreos atenderase a aula de convivencia inclusiva segundo os horarios elaborado pola xefatura de estudos .

*O profesorado axudará, no que considere, nos exercicios das materias e se non o considera, apuntará no rexistro as dúbidas que tivo o alumnado para pasarllo ao/á titor/a ou ao profesorado da materia.

*Este alumnado terá o seu recreo (de idéntica duración aos habituais) despois de que o resto do alumnado voltase ás aulas e estean os corredores en silencio. Intentarase que teña o menor contacto posible co resto da comunidade educativa.

*Poderá utilizar as máquinas de comida/bebida do vestíbulo e estar polo corredor central da pranta baixa. Se fixese bo tempo poderá dar paseos por fóra (entrada e porche) **pero sen ter contacto coas aulas**.

*Se a súa presencia na AI coincide con exames poderá optarse por dúas vías:

-Docente que prefire que o alumnado faga o exame co seu grupo de referencia: cando o alumnado estea nas aulas, o profesorado encargado de AI, nesa hora, acompañará ao alumno/a ata a súa aula, só estará o tempo necesario para facer o exame e volverá a AI. O docente de AI estará pendente por se rematase o exame e volvese á AI. Sairá ao recreo se é o tempo ou seguirá a facer as súas tarefas.

-Docente que prefire que o alumnado faga o exame na AI: Antes de ir á súa aula entregaralle o exame ao/á profesor/a ou ben pasará pola aula para entregar o exercicio e dar as recomendacións pertinentes.

-O tempo de recreo deste alumnado adaptarase no suposto de que nese período de tempo lle corresponda facer un exame. Podérase adiantar ou atrasar este recreo para que poida realizar o exame dentro do horario previsto para elo na súa clase de referencia.

A aula de Convivencia Inclusiva pretende ser un espazo e tempo de reflexión onde os/as docentes poidan incidir positivamente na conduta do alumnado, sendo obxectivos e sempre asertivos. O silencio en compaña e a reflexión e a conversa tranquila, dando oportunidade ao alumnado de expresarse, tamén nos achega coñecemento da realidade e a capacidade de comprensión do noso alumnado e a súa realidade.

NOTA IMPORTANTE.- Haberá que dar a coñecer os aspectos máis salientables do funcionamento desta aula ao alumnado do centro.

9. AULA DE ATENCIÓN EDUCATIVA E CONVIVENCIA (AAEC)

9.1 Definición.

Espazo onde o alumnado que como consecuencia da súa conduta e/ou actitude non pode permanecer no grupo clase, levará a cabo unha actividade de reflexión, axudado polo profesorado de garda, intentando que da análise da súa conduta se deriven compromisos de mellora e de cambio no seu comportamento.

9.2 Profesorado encargado.

Sería atendida por un dos docentes de garda (ou un membro do equipo directivo).

9.3 Funcionamento.

Funcionaría segundo o seguinte protocolo de actuación:

*O alumnado que impida o normal desenvolvemento da clase (un ou dous), logo de poñer en marcha outras medidas e estratexias sen acadar resultados, pode ser derivado á AAEC.

*Ao chegar á AAEC o profesorado intentará que reflexione e se poida acadar un compromiso de mellora. Para isto utilizará as fichas de observación/reflexión que haberá nese espazo.

*As fichas de reflexión deben ser cubertas e reflexionadas polo alumnado coa axuda do docente de garda. Se a contestación fose inconveniente, sen intención de cambio positivo, faráselle cubrir de novo, poderase impor un recreo e, previa chamada ao responsable de Orientación do centro, informaráselle en que momento pode atendelo.

*Cada ficha de reflexión pode levar aparellada unha perda de recreo (a criterio do docente) que atenderá o profesorado que a impón, a non ser que o procedemento corrector sinale outra actuación.

*Deberán levar traballo das/dos docentes que tivesen que impartirlle clase durante a sesión que permaneza nesa aula. Se non ten traballo, copiará algunha lección do seu material.

* O profesorado de garda axudará a cumplimentar as fichas de reflexión.

*As fichas de reflexión e os partes serán numerados polo Xefe de Estudos. Deste xeito a xefatura de estudos poderá ir contabilizando e poñendo en coñecemento dos titores/as e dos equipos docentes de cada curso as condicións de cada un deles/as.

*Ao finalizar cada trimestre a xefatura recollerá os documentos para arquivalos e facer cubrir o estadiño personalizado de cada alumno/a.

*Cando a remisión á Aula de Atención Educativa e Convivencia se produza por actos disruptivos reiterados nunha mesma sesión de clase o proceso será o que se detalla a continuación:

1ª vez (dentro da aula).- Amoestación verbal, desculpas a docente e grupo e, a criterio do docente, perda de recreo (a criterio do docente).

2ª vez (sae da aula) Ficha de reflexión.- O/a docente envía ao alumnado á sala de profesorado: O profesorado de garda atende, acompaña e axuda a cubrir a ficha e o proceso de reflexión necesario sobre o que ocorreu. Ao rematar a sesión colocará a ficha na bandexa da xefatura de estudos para que o/a docente implicado/a a complete e a xestione.

Logo de cumplimentar a ficha de reflexión, o tempo restante da sesión poderá adicarse a falar co/coa alumno/a ou a realizar as tarefas que se estaban a realizar na clase ordinaria (o profesorado de garda na AAEC decidirá sobre esta cuestión).

Na AAEC haberá un rexistro de recollida de datos do/a alumno/a: nome, curso, hora, data e materia na que foi enviado a AAEC, que cubrirá o Xefe de Estudos. O motivo quedará reflectido na ficha de reflexión. Sería importante neste tempo, falar co/a alumno/a do que pasou, escoitalo, calmalo e intentar crear empatía cos seus compañeiros/as e co traballo do profesorado con actitude asertiva.

Informarase telefónicamente ás familias ou responsables legais do alumnado que tivese partes (3ª, 6ª, 9ª fichas de reflexión, ou parte directo) o antes posible.

IMPORTANTE.- A ficha de reflexión deberá ser completada polo docente que derivou ao alumno/a á AAEC.

<u>ESQUEMA DE FUNCIONAMENTO DA AAEC</u>

1ª FICHA DE REFLEXIÓN:

Lugar.- AAEC

Documento a cubrir.- Ficha de reflexión.

Intervintes.- Alumno/a implicado, profesor/a de garda e profesor/a que derivou ao alumno/a.

Comunicación á familia.- O/a docente que derivou ao alumno/a remite á familia a ficha de reflexión (logo de facer unha fotocopia da mesma). A ficha remitirase a través do propio/a alumno/a.

Comunicación á xefatura de estudos.- O/A docente que derivou ao alumno/a deixará a fotocopia da ficha de reflexión na xefatura de estudos no lugar habilitado para elo.

Medida correctora.- Un recreo (a criterio do docente que impón a medida).

2ª FICHA DE REFLEXIÓN:

Lugar.- AAEC

Documento a cubrir.- Ficha de reflexión.

Intervintes.- Alumno/a implicado, profesor/a de garda e profesor/a que derivou ao alumno/a.

Comunicación á familia.- O/a docente que derivou ao alumno/a remite á familia a ficha de reflexión (logo de facer unha fotocopia da mesma). A ficha remitirase a través do propio/a alumno/a.

Comunicación á xefatura de estudos.- O/A docente que derivou ao alumno/a deixará a fotocopia da ficha de reflexión na xefatura de estudos no lugar habilitado para elo.

Medida correctora.- Un recreo (a criterio do docente que impón a medida).

3ª FICHA DE REFLEXIÓN:

Lugar.- AAEC e xefatura de estudos.

Documentos a cubrir.- Ficha de reflexión (alumno/a) e parte (xefatura de estudos).

Intervintes.- Alumno/a implicado, profesor/a de garda, profesor/a que derivou ao alumno/a e xefatura de estudos.

Comunicación á familia.- A xefatura de estudos trasladará á dirección do centro a documentación para continuar o procedemento corrector. Remitirase información por escrito á familia e ademáis se lles comunicará telefónicamente (nun plazo máximo de dous días lectivos). O responsable desta comunicación telefónica será o Xefe de Estudos.

Medida correctora.- A determinar pola dirección do centro.

10. MECANISMOS DE COORDINACIÓN E COLABORACIÓN

10.1 Dentro do centro

Reunións entre titores/as e Xefatura de Estudos e Orientación.

Reunións periódicas (mínimo unha ao trimestre) da Comisión de Convivencia.

Reunións periódicas (mínimo dúas ao trimestre) da Xunta de Delegados coa presenza da Xefatura de Estudos.

10.2 Coas familias

Recepción das familias do alumnado do centro adscrito nas semanas previas á reserva de praza por parte do Equipo directivo, Orientación e un representante da ANPA.

Reunión de forma conxunta entre os titores/as e as familias do seu grupo a comezo de curso.

Reunións periódicas, a petición da familia ou por iniciativa dos/das titores/as, para tratar de xeito individual o desenvolvemento no centro do alumnado.

Colaboración estreita coa ANPA.

10.3 Con outros centros educativos

Visita ao centro adscrito para dar a coñecer o noso centro ao alumnado.

Deseño de actividades no centro nas que poida participar o alumnado do centro adscrito ou busca da participación simultánea en actividades que oferte algunha institución da contorna.

10.4 Con organismos da contorna

Promoción das actividades deportivas e culturais da comarca.

Participación nas actividades que propoña o concello de Abegondo ou os limítrofes.

11. DIFUSIÓN DO PLAN DE CONVIVENCIA.

Enviarase copia deste plan á ANPA e aos membros de Comisión de Convivencia, Claustro, Comisión de Coordinación Pedagóxica e Consello Escolar para a súa difusión.

<u>Logo de ser aprobado polo Consello Escolar, daráselle difusión a través da páxina web do instituto e da exposición no taboleiro informativo de Administración.</u>

12. PROCESOS DE SEGUIMENTO, AVALIACIÓN E MELLORA DO PLAN DE CONVIVENCIA.

O plan de convivencia será revisado anualmente (ou cando se considere necesario) atendendo ás necesidades novas que se vaian presentando e, principalmente, co fin de variar aquelas actuacións, medidas e correccións nas que, logo da súa aplicación, resulte aconsellable facelo.

APROBACIÓN DO PLAN DE CONVIVENCIA:

Este plan de convivencia foi aprobado polo Claustro o 27 marzo do 2019.

ANEXOS:

Anexo I: Normas de Organización e Funcionamento (NOF) do IES de Viós

(Actualmente en proceso de revisión e actualización)

Anexo II: Procedemento corrector de condutas leves contrarias á convivencia.

ANEXO II: PROCEDEMENTO CORRECTOR DE CONDUTAS CONTRARIAS ÁS NORMAS DE CONVIVENCIA (CONDUTAS LEVES CONTRARIAS Á CONVIVENCIA)

<table>
<tr><th>CONDUTAS TIPIFICADAS COMO LEVES NA LEXISLACIÓN</th><th>NORMAS ESTABLECIDAS NO CENTRO (en elaboración)</th><th>MEDIDAS CORRECTORAS PROPOSTAS</th><th>RESPONSABLE DA APLICACIÓN DA MEDIDA</th></tr>
<tr><td rowspan="4">Condutas tipificadas como agresión, inxuria ou ofensas leves.

Actos de discriminación leve contra membros da comunidade educativa por razón de nacemento, raza, sexo, orientación sexual, capacidade económica, nivel social, conviccións políticas, morais ou relixiosas, discapacidades físicas, sensoriais ou psíquicas, ou calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social.</td><td rowspan="3">-Agresións, inxurias ou ofensas leves de carácter puntual.

-Actos de discriminación leve de carácter puntual.</td><td>1ª vez: Amoestación privada e comparecencia ante a Xefatura de Estudos. Petición de desculpas á vítima.</td><td>Docente que, en primeiro lugar, teña coñecemento dos feitos.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">2ª vez:

Realización de traballos específicos en tempos de lecer. (un recreo).

Comunicación telefónica aos responsables legais.</td><td>Docentes.</td></tr>
<tr><td>Xefatura de Estudos ou Dirección.</td></tr>
<tr><td>-Agresións, inxurias, ofensas ou actos de discriminación leves reiterados contra persoa distinta.

-Agresións, inxurias ou ofensas leves, actos de discriminación leve de carácter reiterado contra a mesma persoa susceptibles de derivación en acoso escolar.</td><td>Reiteración (a partir da 3ª vez):

Parte de falta e comunicación aos responsables legais.

Realización de tarefas que contribúan á mellora e desenvolvemento das actividades académicas do/a alumno/a dentro da Aula Inclusiva (un día).</td><td>Parte de falta: Docente que, en primeiro lugar, teña coñecemento dos feitos.

Tarefas ao/á alumno/a: Equipo docente (traballo na AI)

Custodia: Profesorado encargado da AI.</td></tr>
</table>

		Reiteración (a partir da 3ª vez): Parte de falta e comunicación aos responsables legais. Un día na Aula Inclusiva. Apertura do protocolo de acoso escolar (Anexo 1 – Comunicación sobre unha posible situación de acoso escolar).	Parte de falta: Docente que, en primeiro lugar, teña coñecemento dos feitos. Comunicacións: Xefatura de Estudos ou Dirección. Equipo docente (traballo na AI).
Danos leves causados de forma intencionada ou por neglixencia leve ás instalacións e aos materiais do centro, incluído os equipos informáticos e o software, ou aos bens doutros membros da comunidade educativa ou de terceiros, así como a súa subtracción.	-Danos leves causados de forma intencionada ou por neglixencia leve ás instalacións e aos materiais do centro, incluído os equipos informáticos e o software, ou aos bens doutros membros da comunidade educativa ou de terceiros, así como a súa substracción.	1ª vez: Parte de falta con notificación aos responsables legais. Realización de tarefas que contribúan á mellora e desenvolvemento das actividades do centro ou, se procede, dirixidas a reparar o dano causado ás instalacións ou ao material ou pertenzas deteriorados e/ou subtraídos.	Parte de falta: Docente que, en primeiro lugar, teña coñecemento dos feitos. Titor/a. Xefatura de Estudos. Dirección.
		Realización de traballos específicos en tempos de lecer (dous recreos).	Docentes de garda de recreo específica.
		2ª vez: Ídem, pero con suspensión do dereito de asistencia ás clases durante un día, no que realizará tarefas académicas na Aula de	Dirección Será atendido polo profesorado de garda da

		Convivencia Inclusiva. Se fose conveniente, realización, en horario non lectivo, de tarefas que contribúan á mellora e desenvolvemento das actividades do centro.	AI. Xefatura de Estudos
Actos inxustificados que perturben levemente o normal desenvolvemento das actividades do centro, incluídas as de carácter complementario e extraescolar.	-Permanencia nos corredores en horas de clase sen a correspondente autorización.	1ª vez: amoestación verbal por calquera membro do claustro ou do persoal non docente (se houbese resistencia a acatar a norma, o alumno/a deberá cubrir unha ficha de reflexión e comunicarase ao titor/a). 2ª vez: perda de recreo e comunícación ao titor/a. 3ª vez: parte de falta e perda de dous recreos.	Persoal docente e non docente que tivera coñecemento dos feitos Docentes de garda de recreo específica.
	-Actos disruptivos no desenvolvemento das clases ou das actividades complementarias e extraescolares (interrupcións inxustificadas). -Falta de respecto ao dereito ao estudo dos/as compañeiros/as. -Actitude pasiva cara ás orientacións do/da profesor/a. -Actos de indisciplina de carácter leve,	1ª vez: amoestación verbal por parte do docente, petición de desculpas ao/á docente e ao grupo e perda dun recreo a criterio do/da docente. 2ª vez (na mesma sesión): Presentación ante o/a profesor/a de garda/atención educativa (AAEC). Ficha de reflexión axudado polo docente. Perda dun recreo se así o considera o docente e información ao/á titor/a (VER: ESQUEMA FUNCIONAMENTO DA AAEC). **Reiteración da conduta** (logo da 2ª ficha de reflexión) na mesma ou en distintas materias.	Docente da materia dentro da aula. Docente de garda ou de Atención Educativa: ficha de reflexión axudado/a por estes e atención posterior na AAEC se fose preciso. Docente da materia atende o/a alumno/a no(s) recreo(s) . Xefatura de Estudos ou

		Terá como consecuencia a aplicación dun parte. O primeiro deles levará parello un día na Aula de Convivencia Inclusiva e a posibilidade de suspensión do dereito a participar en actividades complementarias e/ou extraescolares durante un período máximo de dúas semanas (VER: TRATAMENTO DE REITERACIÓN DE FALTAS LEVES). O proceso será sempre: Dúas fichas e coa terceira, Parte. Así ata chegar ao 3º parte. Nese suposto xa se tratará o caso como conduta gravemente contraria ás normas de convivencia por reiteración de faltas leves (VER: TRATAMENTO DE REITERACIÓN DE FALTAS LEVES). **O FEITO DE PERMANECER 30 DÍAS SEN FICHAS DE REFLEXIÓN, ELIMINA UNHA FICHA NO PROCESO (VER: TRATAMENTO DE REITERACIÓN DE FALTAS LEVES).** O tratamento será o mesmo para os actos de indisciplina nos tempos de lecer ou nos períodos de comedor ou de espera e traslado no transporte escolar.	titor/a notifícalles telefonicamente aos responsables legais Responsables da AI. Dirección.
		Se a actuación disruptiva se produce durante unha actividade complementaria ou extraescolar informarase mediante parte de falta á Xefatura	

		de Estudos. Segundo a reiteración e/ou relevancia da disrupción, perda de un ou varios recreos e/ou do dereito a participar en actividades deste tipo durante un máximo de dúas semanas.	Docente responsable da actividade e Xefatura de Estudos
Actuacións levemente prexudiciais para a saúde e a integridade persoal dos membros da comunidade educativa do centro, ou a incitación a elas.	-Actos que poidan causar un prexuízo leve para a saúde e a integridade persoal dos membros da comunidade educativa. -Incitación a outro/a a cometer os actos sinalados no punto anterior.	1ª vez: amoestación verbal e petición de desculpas. 2ª vez: un recreo na AAEC e comunicación telefónica aos responsables legais. 3ª vez: parte de falta e suspensión do dereito a participar en actividades complementarias e extraescolares durante un máximo de dúas semanas.	Docente que, en primeiro lugar, teña coñecemento dos feitos. Responsables da AAEC. Xefatura de Estudos.
Portar calquera obxecto, substancia ou produto expresamente prohibido polas normas do centro que sexa perigoso para a saúde ou integridade persoal do alumnado ou dos demais membros da comunidade educativa, ou que perturbe o normal desenvolvemento das actividades docentes, complementarias ou extraescolares, cando non constitúa conduta gravemente prexudicial para a	-Portar calquera obxecto, substancia ou produto que poida resultar perigoso para a saúde ou integridade persoal dos membros da comunidade educativa.	1ª vez: amoestación verbal por parte do docente e retirada do elemento perigoso. Parte segundo a gravidade do feito e entrega aos responsables legais. 2ª vez: Ídem á 1ª, 1 día na Aula Inclusiva e suspensión da participación en actividades complementarias e extraescolares durante un máximo de dúas semanas. O feito de que haxa resistencia para a entrega do elemento será un agravante a ter en conta para a aplicación da medida correctora,	Docente que, en primeiro lugar, teña coñecemento dos feitos. Xefatura de Estudos: Rexistro de recollida e entrega do obxecto, substancia ou produto. Dirección Responsables da AI

convivencia e sempre que non haxa resistencia para a súa entrega por parte do portador do elemento prexudicial.	-Facer uso do teléfono móbil ou calquera outro dispositivo electrónico sen ser baixo a supervisión dun docente e sen a autorización previa deste. (só o/a docente poderá determinar a pertinencia do seu uso e sempre con fins educativos.)	podendo considerarse unha falta grave.	
		1ª vez: amoestación verbal por parte do docente. 2ª vez: retirada do dispositivo que será entregado en Dirección e devolto ao final do día. 3ª vez: retirada do dispositivo, entrega en Dirección, parte de falta e entrega aos responsables legais cando veñan recollelo. A partir da 4ª vez, tratarase como un acto de indisciplina de carácter leve. O feito de que haxa resistencia para a entrega do elemento será un agravante a ter en conta para a aplicación da medida correctora, podendo considerarse unha falta grave.	Docente que, en primeiro lugar, teña coñecemento dos feitos. Dirección ou Xefatura de Estudos.
A falta de asistencia inxustificada á clase e as faltas reiteradas de puntualidade, nos termos establecidos polas normas de convivencia de cada centro.	-Faltas de puntualidade inxustificadas:	Escoitar o alumnado por se está xustificada. Se non se considera xustificada (en sesións intermedias da xornada lectiva): 1ª vez: amoestación verbal e petición de desculpas ao grupo e á/ao docente pola interrupción. 2ª vez: ficha de reflexión.	Docente de gardas específicas. Parte: Xefatura de Estudos.

		3ª vez (en dúas semanas): Parte e un recreo. A 1ª/7ª hora: Cada tres faltas de puntualidade inxustificadas computan como 1 falta de asistencia.	
	-Faltas de asistencia inxustificadas:	Atenderase ao establecido no protocolo de absentismo: inicio do protocolo antes de ter superado o 10% de faltas de asistencia.	Titor/a: inicia protocolo de absentismo.
A reiterada asistencia ao centro sen o material e equipamento precisos para participar activamente no desenvolvemento das clases.	-Falta de material necesario para o normal desenvolvemento das clases.	Escoitar ao alumnado por se está xustificado. Se non o está: 1ª e 2ª vez: amoestación verbal e petición de desculpas ao grupo e á/ao docente pola interrupción. A partir da 3ª vez, a medida correctora será a acordada por consenso entre o docente da materia, a Xefatura de Estudos e o Departamento de Orientación.	Docente da materia. Xefatura de Estudos. Orientación.
As demais condutas que se tipifiquen como tales nas normas de convivencia do centro.	-Comer, mastigar goma de mascar, beber na aula...	1ª e 2ª vez: amoestación verbal e petición de desculpas á clase e á/ao docente pola interrupción. 3ª vez: pasa a tratarse como "actos de indisciplina de carácter leve" pero a medida correctora contemplará tarefas de limpeza nun recreo	Docente da materia.

	-Non entregar documentos oficiais do centro que fosen requiridos (partes de faltas de conduta, de faltas de asistencia, cualificacións...)	Amoestación verbal. Se pasan máis de sete días: comunicación telefónica aos pais e perda dun recreo ou dos que sexa necesario ata que haxa constancia de que o documento foi entregado aos responsables legais. Se foi extraviado, entregarase copia.	Docente que remite o documento. Comunicación telefónica por parte do propio docente ou da Xefatura de Estudos.

RESPONSABLES DE APLICACIÓN DAS MEDIDAS CORRECTORAS:

Serán as persoas sinaladas no cadro de procedemento corrector.

Onde se sinala "Docentes de garda de recreo específica" encargaranse os docentes que teñan asignadas gardas de convivencia.

TRATAMENTO DA REITERACIÓN DE FALTAS LEVES:

Se o/a alumno/a acumula dúas fichas de reflexión a medida correctora, **á terceira vez, será: un parte**, **un día na Aula de Convivencia Inclusiva** e suspensión do dereito a participar en actividades complementarias e/ou extraescolares durante un período máximo de dúas semanas. De xeito excepcional poderá ser modificado no senso de considerar directamente como parte a 1ª ou a 2ª ficha de reflexión. Para que elo suceda cumprirá que así o determine a xefatura de estudos logo de comentar a situación xurdida co/coa profesor/a implicado/a. Do anterior informarase ao titor/a do alumno/a.

Coa fin de evitar a desconexión do alumnado ao que se lle aplica a medida, cando este sexa atendido na Aula de Convivencia Inclusiva, o equipo docente deberá facilitarlle o material necesario para que desenvolva as actividades que se vaian traballar durante ese día na aula de referencia.

Para incentivar a boa conduta no noso alumnado, o feito de estar 30 días sin incidencias eliminará, de xeito automático, unha das fichas de reflexión ou a ficha de reflexión que tivese.

Coas medidas recollidas no procedemento, búscase propiciar o proceso reflexivo do alumnado antes de chegar ao parte de falta. **Cando nun/nunha alumno/a non se observe esa debida reflexión e alcance dous partes (6ª ficha de reflexión), a Dirección adoptará as medidas recollidas no Decreto 8/2015 (Capítulo III, artigo 43, apartados g e h) consistentes na suspensión de asistencia a unha determinada materia ou a todas entre un e tres días**, notificándollela aos responsables legais con dous días de antelación para que, tal como establece a normativa, poidan presentar alegacións. Ao mesmo tempo, notificaráselles igualmente (como esixe o protocolo de procedemento corrector) que a acumulación de faltas leves se tratará como falta grave.

Se un mesmo alumno/a chegara a acadar o 3º parte (9 fichas de reflexión) e xa lle foran aplicadas (como consecuencia do 2º parte) as medidas g ou h, entenderíase que se trata dunha reiteración que implica o tratamento como conduta gravemente contraria ás normas de convivencia.

MODO DE COMUNICACIÓN DAS MEDIDAS CORRECTORAS APLICADAS:

Entre o persoal docente:

Todas as medidas correctoras que atinxan a faltas leves aplicadas polos docentes serán rexistradas no XADE (Alumnado → Xestión alumnado → Buscar (nome) → Faltas → Faltas de conduta) completando os epígrafes que alí se sinalen. Así mesmo serán anotadas no rexistro disposto a tal efecto na xefatura de estudos, para que teñan coñecemento das mesmas os/as titores/as e a Xefatura de Estudos e poidan valorar o carácter reiterativo do incumprimento de normas.

Todas as medidas correctoras aplicadas serán comunicadas ao equipo docente do alumnado implicado pola xefatura de estudos, mediante correo electrónico. Tamén se darán a coñecer mediante o taboleiro da sala de profesores.

No caso das medidas correctoras que impliquen perda de asistencia a sesións lectivas é obrigado comunicárllelo aos responsables legais con dous días de antelación, para que poidan presentar alegacións se así o desexan, antes de iniciar a medida. No transcurso deses dous días, a Xefatura comunicarállelo tamén aos docentes implicados para que proporcionen as tarefas que deban realizar na Aula Inclusiva durante o tempo que falten ás súas materias e tamén ao profesorado con gardas de Atención á Aula Inclusiva, para que coñezan a necesidade de atender a ese alumnado.

Entre o profesorado e as familias:

Serán comunicadas ás familias todas as incidencias, segundo o seguinte procedemento:

1º No caso das fichas de reflexión que non levan aparelladas parte, esta ficha será remitida polo/a docente afectado aos responsables legais. A ficha orixinal xa cumplimentada, será entregada ao alumno/a que a fará chegar a súa familia. O/A docente gardará copia da ficha e fará o seguemento da entrega e devolución da mesma asinada polos pais/nais/titores legais. Unha vez que sexa devolta asinada, a ficha será gardada no archivo da xefatura de estudos, onde poderá ser consultada polo titor/a para ensiñarlla aos responsables legais nas reunión de titoría, e como prevención de posibles falsificación de sinaturas.

Se nun tempo de 3-4 días o alumno/a non devolve firmada a ficha de reflexión, o/a docente implicado ou o titor/a do alumno/a poñérase en contacto telefónico coa familia para darlle a coñecer a situación.

2º No caso dos partes (recordade que tamén inclúen a 3ª/6ª/9ª ficha de reflexión), estes serán cubertos pola xefatura de estudos que os trasladará á dirección do centro para continuar o procedemento corrector correspondente.

Neste suposto ademáis da comunicación por escrito, tamén haberá comunicación telefónica á familia por parte do titor/a ou da xefatura de estudos (nun prazo máximo de dous días lectivos).

Rexistro.- A xefatura de estudos centralizará o rexistro e arquivo de fichas de reflexión e partes.

DILIXENCIA.- ESTE PLAN DE CONVIVENCIA FOI APROBADO EN CLAUSTRO O DÍA 27 DE MARZO DE 2019.

XUNTA DE GALICIA - CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN
INSTITUTO DE EDUCACIÓN SECUNDARIA
VIÓS
ABEGONDO (A CORUÑA)

A DIRECTORA

ASDO. REBECA IGLESIAS PRIETO